

[Hans Hækkerup]

ler, der skal tilbageleveres, mest muligt, inden tidsfristerne udløber.

Endelig er DUC bundet til at opstille et arbejdsprogram, der skal godkendes af energiministeren for hver seksstendedelsblok i det sammenhængende område, som de får lov til at beholde.

Med aftalen er det desuden sikret, at der inden for fastsatte tidsfrister sættes indvinding i gang af de fund, der allerede er gjort i Nordsøen, og nogle af dem er faktisk gjort for mange år siden.

DUC har også accepteret, at der anlægges en statslig olierørledning, og at al olie fra Nordsøen bliver ført i land i Danmark gennem denne.

Endelig er der også enighed om en statslig køberet til 40 pct. af den olie og det kondensat, der udvindes. I starten skal de olieselskaber, der er med i DUC, dog have mulighed for at tilbagekøbe 80 pct. af de raffinerede produkter, der markedsføres. Denne tilbagekøbsprocent aftrappes gradvis over en 8-årig periode.

Dette indebærer, at det statslige olieselskab ud over produktionsafgiften, royalty, på 8 pct. samt den olie, der indkøbes til statshandler, gradvis vil få rådighed over en større og større del af den olie, der produceres i Nordsøen. Når vi kommer ind i 1990'erne, vil staten således komme til at spille en vigtig rolle på alle niveauer fra efterforskning og udvinding til raffinering og distribution.

Dette er i og for sig ikke noget, vi socialdemokrater ser som et specielt ideologisk mål, det er ganske enkelt den måde, hvorpå samfundet effektivt kan sikre sig, at vore fælles interesser varetages, når det gælder anvendelsen her i landet af vore egne energiresourcer. En sådan statslig køberet vil også forbedre vore muligheder for gennem stat-til-stat-handler at sikre os gode forsyningsmuligheder.

I forhandlingerne i december fremsatte koncessionsindehaverne bl. a. et krav om en beskatningsklausul, således at folketinget var afskåret fra på et senere tidspunkt at indføre en særlig oliebeskatning, som man har det i Norge og England. Det krav har vi selvfølgelig blankt afvist, og der er i aftalen heller ikke givet noget tilsagn om særbehandling fra regeringens side; tværtimod har regeringen tilkendegivet, at man til efteråret vil fremsætte et lovforslag om en generel beskat-

ning af olie og naturgas, der vil kunne træde i kraft den 1. januar 1982. En sådan olieskat skal inddrage de milliardgevinster, som skabes af stigende oliepriser.

Det er således socialdemokratiets opfattelse, at den indgåede aftale vil sikre en langt hurtigere efterforskning og udnyttelse af det danske samfunds ressourcer i Nordsøen. Det betyder, at vi hurtigere kan få nedbragt betalingsbalanceunderskuddet og dermed skabe den vigtigste forudsætning for en tilbagevenden til den fulde beskæftigelse.

Så vil jeg også gerne gøre nogle bemærkninger om forløbet af forhandlingerne. Vi havde fra starten gjort det klart over for DUC, at nåede man ikke et forhandlingsresultat, måtte lovgivning komme på tale. Den 12. december sidste år afbrød Mærsk McKinney Møller forhandlingerne. Det var på denne baggrund, at regeringen i januar måned 1981 fremsatte de tre lovforslag om en hurtigere arealtilbagegivelse, om etablering af en statslig olierørledning og om en statslig køberet.

Der var i folketinget et klart flertal bag lovforslagene, men af debatten fremgik også, at der samtidig var et stort flertal for, at forhandlingerne med A. P. Møller skulle fortsætte, og det blev da også klart og tydeligt sagt under førstebehandlingen, at regeringen fortsat helst så en forhandlingsløsning. Jeg er imidlertid ikke i tvivl om, at lovforslagene og det flertal, der tegnede sig bag dem, på afgørende måde har bidraget til, at vi har kunnet nå en forhandlingsløsning.

Jeg vil også gerne i denne forbindelse understrege vores amerikanske konsulents vurdering: at der ikke er nogen væsentlig forskel mellem den aktivitet, der vil kunne ske på det danske område i henhold til aftalen, sammenlignet med forholdene, såfremt lovforslagene var blevet vedtaget.

Så kan jeg heller ikke lade være med at sige, at hvis vi havde fulgt de råd, vi fik fra venstre og de konservative, havde vi fået en aftale, der var langt ringere for det danske samfund. De konservative mente jo allerede i oktober, at det var uforståeligt, at staten ikke ville acceptere et så favorabelt tilbud som det, koncessionshaverne havde fremsat, og i december, da Mærsk McKinney Møller afbrød forhandlingerne, kunne hverken venstre eller de konservative forstå, at vi ikke kunne